

Sygn. akt: I C 408/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Jarocinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Magdalena Tyrakowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anna Wlaziak

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2016 r. w Jarocinie na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej K. S. (1), D. N., K. S. (2)

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz:

a) powódki K. S. (1) kwotę 40 000 zł (czterdzieści tysięcy złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 maja 2014r. do dnia zapłaty

b) powódki D. N. kwotę 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 maja 2014r. do dnia zapłaty

c) powódki K. S. (2) kwotę 25 000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 maja 2014r. do dnia zapłaty

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala

3. nie obciąża powódek nieuiszczonymi kosztami sądowymi należnymi od oddalonej części powództwa

4. zasądza od pozwanego na rzecz:

a) powódki K. S. (1) kwotę 1 450,20 zł (jeden tysiąc czterysta pięćdziesiąt złotych 20/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

b) powódki D. N. kwotę 2 417,00 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

c) powódki K. S. (2) kwotę 1 142,58 zł (jeden tysiąc sto czterdzieści dwa złote 58/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i kosztów sądowych

5. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Jarocinie kwotę 4 142,72 zł (cztery tysiące sto czterdzieści dwa złote 72/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa

SSR Magdalena Tyrakowska

Sygn. akt I C 408/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 marca 2015r. małoletnia K. S. (1), działająca przez matkę M. S. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 50000,00zł, powódka K. S. (2) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 35000,00zł, powódka D. N. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 20000,00zł, wszystkie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 maja 2014r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm. Przedmiotowej kwoty powódki dochodzą w związku ze śmiercią ojca, syna i brata w wypadku komunikacyjnym w dniu 13 kwietnia 2003r. jako zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. Dla powódek śmierć syna i brata była szczególnie traumatycznym przeżyciem, które zmieniło dotychczasowy tryb życia. Do chwili obecnej mocno przeżywają te wydarzenia, które pogłębia fakt, iż sprawcą wypadku był nietrzeźwy kierowca, policjant. Cały czas podtrzymują pamięć o zmarłym. Dla małoletniej powódki tragiczna śmierć ojca oznaczała pozbawienie szczęśliwego, beztrudnego i bezpiecznego dzieciństwa, pozbawienie pełnej rodziny (k.2-10).

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany zaprzeczył, by powódkom przysługiwało prawo do zadośćuczynienia, w szczególności by podstawę prawną żądania mógł stanowić art. 448 k.c. w zw. z art. 24§1 k.c. Pozwany podniósł, że w polskim systemie prawa cywilnego od lat funkcjonuje zasada, z której wynika, że odszkodowanie z tytułu czynu niedozwolonego przysługuje jedynie bezpośrednio poszkodowanemu, wyjątki od tej zasady muszą wynikać wprost z ustawy. Wyjątkiem takim jest przepis art. 446§3 k.c., a od zmian w kodeksie cywilnym dokonanych w 2008r. również art. 446§4 k.c. Wypadek, w którym zginął ojciec, syn i brat powódek wydarzył się w 2003r., roszczenia powódek należy więc rozpatrywać w oparciu o stan prawny istniejący w dacie tego zdarzenia. Regulacja prawna zawarta w art. 446§4 k.c. może mieć zastosowanie jedynie do zdarzeń powstałych po 03.08.2008r. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł, że kwestionuje wysokość żadanego roszczenia, jego zdaniem jest nadmiernie wygórowane. Nie bez znaczenia jest i to, że w związku z wypadkiem ojca małoletniej K. S. (1) pozwany wypłacił stosowne odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej w wysokości 50000,00zł. Ponadto powódki nie przedstawiły żadnego dowodu w postaci zaświadczeń, historii choroby, że po śmierci ojca, syna i brata powódki korzystały z terapii u psychologa bądź leczyły się u psychiatry, a także, że to zdarzenie wywołało u nich uszczerbek na zdrowiu (k.84-88).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 13 kwietnia 2003r. w miejscowości D. miał miejsce wypadek drogowy. Kierujący samochodem osobowym marki F. (...) nr rej. (...) – P. K. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, iż będąc w stanie nietrzeźwości i mając co najmniej 3,1 promila alkoholu we krwi kierował samochodem marki F. (...) nr rej. (...) i w skutek tego oraz nie zachowania należytych środków ostrożności i nadmiernej szybkości na prostym odcinku drogi zjechał na lewy pas jezdni doprowadzając do czołowego zderzenia z jadącym z przeciwka samochodem F. (...) nr rej. (...) kierowanym przez E. S., w wyniku czego w skutek doznanych szeregu urazów narządów wewnętrznych śmierć na miejscu poniósł kierujący samochodem osobowym E. S.. Za powyższy czyn sprawca wypadku P. K. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 13.05.2004r. wydanym w sprawie II K 297/03 na karę 2 lat pozbawienia wolności.

(dowód: kopia wyroku Sądu Rejonowego w Pleszewie z dnia 13.05.2004r. wydany w

sprawie II K 297/03 k.17)

Posiadacz pojazdu był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym (...) S.A. w W.

(okoliczności niesporne)

Powódki pismem z dnia 26 marca 2014r. zgłosiły szkodę pozwanemu ubezpieczycielowi.

(dowód: zgłoszenie szkody w aktach szkodowych, kopia k.41-42)

Pozwany pismami z dnia 16 maja 2014r. i 14 lipca 2014r. odmówił przyznania i wypłaty zadośćuczynienia.

(dowód: pisma k.43-45, oraz w aktach szkody)

Pozwany wypłacił małoletniej powódce K. S. (1) świadczenie odszkodowawcze na podstawie art. 446§3 k.c. z tytułu znacznego pogorszenia się jej sytuacji życiowej po śmierci ojca w wysokości 50000,00zł.

Pozwany wypłacił powódce K. S. (2) świadczenie odszkodowawcze na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24§1 k.c. w wysokości 10000,00zł

(okoliczności niesporne)

W chwili śmierci E. S. miał 47 lat, był bezdzietnym kawalerem, mieszkał wraz z matką K. S. (2), prowadził samodzielne gospodarstwo rolne. Planował zawarcie związku małżeńskiego z matką małoletniej powódki M. S., która była z nim w ciąży.

(dowód: kopia odpisu skróconego aktu zgonu k.76, zeznania matki małoletniej

powódki M. S. k.112, powódki D. N.

k.113, świadka M. R. k.111, I. K. k.110v,

S. K. k.110-111)

Powódka D. N. była bardzo zżyta z bratem. Pomagała mu w pracy w gospodarstwie, a w zamian za to dostawała opał, mięso ze świniobicia lub w razie potrzeby pieniądze. Starszy brat był dla niej autorytetem, zawsze mogła na niego liczyć, okazywał jej dużo wsparcia, dbał o córki powódki. Nadal trudno jej się pogodzić ze śmiercią brata. Pielęguje pamięć o nim, odwiedza jego grób. Po śmierci brata brała leki uspokajające, zaczęła leczyć się psychiatryczne i leczy się do chwili obecnej, zażywa leki antydepresyjne. Powódka ma troje dzieci, od niedawna nie mieszka z mężem, ma troje wnuków. Mieszka z córką i jej rodziną oraz z matką K. S. (2).

(dowód: zeznania powódki D. N. k.112-113, świadka M.

R. k.111, J. R. k.111v)

Powódka K. S. (2) mieszkała wraz z synem, prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Zmarły syn zajmował się nią, woził do lekarza, do kościoła, kupował leki, opłacał rachunki, utrzymywał powódkę finansowo. Powódka zajmowała się domem i pomagała w drobnych pracach w gospodarstwie. Zmarły syn miał zająć się powódką na starość. Powódka zmieniła się po śmierci syna, stała się smutna, przybita, zrozpaczona, zaczęła chorować. Leczyła się u psychiatry, brała leki uspokajające, potem nasiliły się jej choroby tj. nadciśnienie i miażdżycy. Nadal trudno jej się pogodzić ze śmiercią syna. Pielęguje pamięć o nim, odwiedza jego grób. Po jego śmierci musiała zająć się pracą w gospodarstwie, sąsiedzi pomogli jej zebrać zbiory, zwierzęta zostały sprzedane, z wyjątkiem jednej krowy, ale z biegiem czasu nie dawała rady i była zmuszona ją sprzedać. Zajmowała się pielęgnacją ogródka. Mieszkała sama aż do 2015r., kiedy to przeniosła się do

córki D. N.. Powódka ma jeszcze troje dzieci i ośmioro wnucząt. Powódka do chwili obecnej leczy się psychiatrycznie, bierze leki antydepresyjne, od 4 miesięcy stan zdrowia powódki znacznie się pogorszył, przyszło otępienie.

(dowód: zeznania świadków: M. R. k.111, J. R. k.111v,

powódki D. N. k.112-113)

Powódka K. S. (1) urodziła się dnia (...), po śmierci ojca.

(dowód: kopia odpisu skróconego aktu urodzenia k.40)

W dniu 12 maja 2004r. Sąd Rejonowy w Jarocinie ustalił, iż E. S. jest ojcem małoletniej K. oraz określił, iż będzie ona nosić nazwisko (...).

(dowód: kopia wyroku SR w Jarocinie w sprawie III RC 292/03 k.55)

W dniu 29 listopada 2011r. Sąd Rejonowy w Jarocinie orzekł przysposobienie pełne małoletniej K. S. (3) przez męża matki G. S..

(dowód: kopia postanowienia SR w Jarocinie w sprawie III RNsm 68/11 k.56)

Matka małoletniej powódki K. S. (1) nie ukrywała przed nią faktu tragicznej śmierci ojca. Dziewczynka już w przedszkolu była obiektem drwin ze strony rówieśników z powodu braku ojca, wtedy płakała, była smutna. Sytuacja powtórzyła się w szkole podstawowej, przy czym doszło do wyśmiewania się z niej z powodu wychowywania przez ojczyma oraz wymuszania pieniędzy, z powodu odziedziczonego po ojcu gospodarstwa rolnego. Ta sytuacja wywołała u niej kłopoty ze zdrowiem psychicznym, nie chciała chodzić do szkoły, były takie dni, że nauczyciele dzwonili po matkę w obawie, czy K. sobie czegoś nie zrobi. Małoletnia K. S. (1) leczy się u psychologa, bierze leki uspokajające. Z tej przyczyny musiała zmienić szkołę. Obecnie uczęszcza do szkoły społecznej w J.. Osiąga dobre wyniki w nauce. Pyta o ojca, pyta jak to jest poczuć miłość biologicznego ojca, jeździ na jego grób, domaga się spotkania ze sprawcą wypadku. Ma młodszą o 6 lat siostrę, z którą jest bardzo związana. Zaakceptowała ojczyma, zwraca się do niego „tata”.

(dowód: zeznania matki małoletniej powódki M. S. k.112, świadków

I. K. k.110v, S. K. k.110-111)

Przedmiotowy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów, w szczególności zeznań stron i świadków. Brak jest podstaw, w ocenie Sądu, do kwestionowania tychże zeznań. Jak wskazano przy ustalaniu stanu faktycznego znajdują one częściowe potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w toku przedmiotowego postępowania oraz w postępowaniu prowadzonym przez ubezpieczyciela w związku z likwidacją szkody. Pozwany nie powołał żadnych dowodów, które mogłyby kwestionować złożone zeznania. Sąd odstąpił od przesłuchania w charakterze strony K. S. (2), wobec wniosku pełnomocnika powódki złożonego na rozprawie w dniu 19 stycznia 2016r., stanowiącego rezygnację z jej przesłuchania w charakterze strony (k.111v).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 822§1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. W myśl § 2 tego przepisu umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w §1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. W myśl art. 9 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym. Odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje więc

wszelkie następstwa w postaci szkody (także niemajątkowej), wyrządzonej czynem niedozwolonym, a pozostającej w związku przyczynowym z wypadkiem.

Zarówno zasada odpowiedzialności, jak i kwestia przysługiwania powódkom roszczenia o zadośćuczynienie na podstawie art. 448 k.c., w związku ze śmiercią członka rodziny, była kwestionowana przez pozwanego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że po wejściu w życie z dniem 23 sierpnia 1996r. art. 448 k.c. (wyrok SN z dnia 14.01.2010r. z dnia 14.01.2010r., IV CSK 307/09, publ. OSNC-ZD 2010/3/91), ten właśnie przepis, a nie art. 446§3 k.c., stanowi podstawę ochrony odrębnego dobra osobistego, jakim jest bliska relacja pomiędzy zmarłym, a osobą mu najbliższą.

Natomiast w uchwale z dnia 13 lipca 2011r. (III CZP 32/11, publ. OSNC 2012/1/10) Sąd Najwyższy wskazał, iż śmierć osoby najbliższej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby związanej emocjonalnie ze zmarłym. Nie każdą jednak więź rodzinną niejako automatycznie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych, lecz jedynie taką, której zerwanie powoduje ból, cierpienie, rodzi poczucie krzywdy. Osoba dochodząca ochrony na podstawie art. 448 k.c. może być poszkodowana bezpośrednio i dochodzić naprawienia własnej krzywdy, doznanej poprzez naruszenie jej własnego dobra osobistego. Nowelizacja art. 446 k.c. polegająca na dodaniu § 4 nie pozbawia, jak uznał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 października 2010r. (III CZP 76/10, publ. Biul. SN 2010/10/11) najbliższych członków rodziny zmarłego możliwości dochodzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., także w wypadku, gdy czyn niedozwolony popełniony został przed dniem 3 sierpnia 2008r. Skutkiem nowelizacji jest możliwość dochodzenia przez nich tego roszczenia obecnie zarówno na podstawie art. 446§4 jak i art. 448 k.c., z tym, że na podstawie pierwszego z tych przepisów jest to prostsze z uwagi na ułatwienia dowodowe. Przed nowelizacją zaś, jedyną podstawę dla roszczenia o zadośćuczynienie stanowił art. 448 k.c. i to zarówno dla najbliższych członków rodziny zmarłego, jaki i dla innych podmiotów.

Osoba dochodząca roszczenia na podstawie art. 448 k.c. powinna zatem wykazać istnienie tego rodzaju więzi, stanowiącej jej dobro osobiste podlegające ochronie. Z faktu, że tragicznie zmarły E. S. był synem K. S. (2) i bratem D. N., tworzyli zgodną, kochającą się rodzinę, a tragiczne zdarzenie spowodowało u powódek reperkusje w postaci zaburzeń emocjonalnych, można w świetle zasad doświadczenia życiowego wysnuć wnioski o istnieniu pozytywnej więzi rodzinnej pomiędzy nimi. To z kolei pozwala na przyjęcie, iż po stronie K. S. (2) i D. N. zaistniała krzywda, warunkująca przyznanie im zadośćuczynienia. Niewątpliwie powódkę K. S. (1) jako córkę poszkodowanego należy zaliczyć do kręgu osób bezpośrednio dotkniętych skutkami wypadku z dnia 13 kwietnia 2003r.

Przy ocenie, jaka suma jest, w rozumieniu art. 448 k.c., odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem. U. te kryteria na potrzeby sprawy, w której zdarzeniem wywołującym krzywdę jest śmierć osoby najbliższej wskazać należy, że okoliczności wpływające na wysokość świadczenia z art. 448 k.c. to m.in.: dramatyzm doznań osób bliskiego zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rola jaką w rodzinie pełniła osoba zmarłego, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem odejścia (np. nerwicy, depresji), roli pełnionej w rodzinie przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej krzywdy, wiek pokrzywdzonego (por. wyrok SN z dnia 3 czerwca 2011r. w sprawie III CSK 279/10, publ. Lex nr 8982254, wyrok SA w Łodzi 14 kwietnia 2010r. publ. IACa 178/10, Lex nr 715515).

W rozpatrywanej sprawie należy mieć na uwadze, iż powódki przeżyły zaburzenia emocjonalne. Wstrząs psychiczny niewątpliwie pogłębiły dramatyczne okoliczności śmierci E. S..

Powódka K. S. (1), w ocenie Sądu, utraciła najbliższą osobę – ojca przed urodzeniem, co niewątpliwie wpłynęło na nie wykształcenie się więzi emocjonalnej ze zmarłym. Okres wczesnego dzieciństwa powódka przeżywała z poczuciem pozbawienia pełnej rodziny – braku ojca. Dopiero w 5 roku jej życia matka wyszła za mąż, a mężczyzna ten od

tej pory pełni w stosunku do powódki funkcję ojcowską. Należy zauważyć, że powódka idealizuje obraz zmarłego ojca, co jest niewątpliwie okoliczności niekorzystną dla jej procesu wychowawczego, zwłaszcza jeżeli weźmie się pod uwagę, iż powódka ma obecnie 13 lat. Poza tym śmierć ojca biologicznego stanowi dla małoletniej powódki również czynnik uświadamiający jej fakt bycia pólsierotą, której trudniej jest identyfikować się z rówieśnikami, nie będącymi w takiej sytuacji. Sąd miał na uwadze, że powódce łatwiej by było, gdyby pozostawała w pełnej rodzinie pochodzenia, kształtować poczucie tożsamości porównując swoje cechy z cechami, które prezentują żyjący rodzice, a to dawałoby małoletniej poczucie wspólnoty z nimi. Powódka w części została pozbawiona bezpośredniego i stabilnego kontaktu z rodzicami, tj. do 5 roku życia, a więc w okresie, gdy kształtuje się fundament osobowości dziecka, a co w konsekwencji może komplikować proces kształtowania jej osobowości.

Z drugiej strony przy ustalaniu stosownej kwoty zadośćuczynienia nie można było abstrahować od okoliczności, że powódka K. S. (2), oprócz zmarłego syna była otoczona bliższymi krewnymi, jakimi byli dla niej troje pozostałych dorosłych dzieci, wnuki, u których mogła uzyskać wsparcie psychologiczne. Podobnie powódka D. N., w dacie zdarzenia miała swoją pełną rodzinę, męża i trójkę dzieci, u których mogła uzyskać wsparcie psychologiczne. Mając na uwadze, że od czasu tragicznego zdarzenia do momentu wystąpienia z powództwem minął okres prawie 12 lat, należało przyjąć, iż postępujące przystosowywanie się do zmienionej sytuacji rodzinnej niwelowało odczucie krzywdy.

Uwzględniając wszelkie wyżej podniesione okoliczności Sąd uznał, że z uwagi na stopień krzywdy u powódki K. S. (1), odpowiednim w rozumieniu art. 448 k.c. zadośćuczynieniem będzie kwota 40000,00zł. W przypadku powódki K. S. (2) odpowiednim w rozumieniu art. 448 k.c. zadośćuczynieniem będzie kwota 35000,00zł, jednakże Sąd wziął pod uwagę fakt, że pozwany dobrowolnie wypłacił powódce z tego tytułu przed wytoczeniem powództwa kwotę 10000,00zł, stąd do zapłaty pozostaje różnica tj. kwota 25000,00zł. Zaś w wypadku powódki D. N., z uwagi na stopień krzywdy, odpowiednim w rozumieniu art. 448 k.c. zadośćuczynieniem będzie kwota 20000,00zł. Kwoty te bynajmniej nie odbiegają wysokością od kwot przyznawanych przez inne Sądy w podobnych sprawach (por. np. wyrok S.A. w Łodzi z dnia 5 lutego 2013r. I ACA 1137/12, wyrok S.A. w Gdańsku z dnia 12 lutego 2013r. V ACA 18/13 – oba publikowane na stronie <http://orzeczenia.ms.gov.pl/>).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481§1 k.c. Pozwany winien spełnić świadczenie w terminie 30 dni od zgłoszenia zdarzenia, stosownie do treści art. 817§1 k.c. W świetle okoliczności, iż szkoda została zgłoszona w dniu 26 marca 2014r. (powódki wezwały pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia w wysokości odpowiednio: 250000,00zł, 150000,00zł i 50000,00zł pismem z dnia 26.03.2014r.), a pozwany decyzjami z dnia 14.05.2014r. i 14.07.2014r. odmówił uznania roszczeń powódek, to zasadne było przyznanie odsetek od dnia 17 maja 2014r.

Z uwagi na powyższe, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak punkcie 1 sentencji wyroku. Sąd w punkcie 2 sentencji wyroku oddalił powództwo w zakresie przekraczającym zasądzone kwoty uznając, że pozostała kwota żądania zadośćuczynienia byłaby zbyt wygórowana i nie adekwatna do stopnia pokrzywdzenia powódki K. S. (1) i K. S. (2).

Zarówno strona powodowa jak i pozwana poniosły koszty procesu, na które złożyły się po każdej ze stron koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2417,00zł, ponadto powódka K. S. (2) uiściła część opłaty od pozwu w wysokości 150,00zł. W sumie koszty poniesione przez strony wyniosły kwotę 4834,00zł, a w przypadku K. S. (2) 4984,00zł. Pozwany przegrał sprawę w 80,00% (K. S. (1) wysokość roszczenia dochodzonego 50000,00zł, wysokość roszczenia zasądzzonego 40000,00zł), w 71,42% (K. S. (2) wysokość roszczenia dochodzonego 35000,00zł, wysokość roszczenia zasądzzonego 25000,00zł). Zatem jego udział w kosztach procesu winien wynosić kwotę odpowiednio: K. S. (1) 3867,20zł (4834,00zł x 80,00%), powód zapłacił 2417,00zł; K. S. (2) 3559,57zł (4984,00zł x 71,42%), powód zapłacił 2417,00zł. W tej sytuacji przy zastosowaniu reguły stosunkowego rozdziału kosztów określonej w art. 100 k.p.c., zasądzeniu od pozwanego na rzecz powódki winna podlegać kwota 1450,20zł (K. S. (1)) i 1142,58zł (K. S. (2)), stanowiąca różnicę pomiędzy kosztami rzeczywiście poniesionymi przez pozwanego, a kosztami, które przy uwzględnieniu stosunku, w jakim uległ w sprawie, winny go obciążać (por. post. SN z 31 stycznia 1991r., II CZ 255/90, publ. OSP 1991/11/279).

O kosztach postępowania w stosunku do powódki D. N. orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. Na zasądzoną kwotę złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości 2400,00zł ustalone przy zastosowaniu stawek określonych w § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.), a także 17,00zł opłaty skarbowej za pełnomocnictwo.

Mając na uwadze fakt, że powódki K. S. (1) i D. N. były zwolnione od kosztów sądowych w całości, a powódka K. S. (2) była częściowo zwolniona od kosztów sądowych, Sąd obciążył pozwanego obowiązkiem uiszczenia opłaty od uwzględnionej części powództwa na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2010r., Nr 90, poz. 594 ze zm.). Uwzględniając sytuację majątkową i osobistą powódek Sąd nie obciążył ich nieuiszczonymi kosztami postępowania należnymi od oddalonej części powództwa na podstawie art. 102 k.p.c.

/-/ M. T.